

2. Про державну таємницю : закон України від 21.01.1994. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 16. Ст. 93

3. Про основи національної безпеки України : закон України від 19.06.2003. *Офіційний вісник України*. № 29. Ст. 1433.

4. Зима Л. М. Організаційно-економічні механізми управління економічною безпекою підприємств стратегічного значення : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.06.01. Донецьк, 2004. С. 2–4.

5. Мірошник Ю. Державна таємниця як складова забезпечення національної безпеки. *Право України*. 2004. № 9. С. 32–34.

Надійшла до редколегії 12.04.2018

УДК 351.74:351.861:378

К. В. ЧЕПЕЛЯК,

*курсант 2 курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*

Науковий керівник:

В. Д. Поливанийюк, кандидат юридичних наук, доцент,
*старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ В УКРАЇНІ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

*Проаналізовано основні підходи до проблеми удосконалення системи
підготовки кадрів для сектору безпеки та оборони як систему професійних
кадрів, що мають відповідати європейським стандартам.*

Ключові слова: сектор безпеки, оборона, підготовка кадрів, національна безпека.

На сучасному етапі розвитку нашої держави, в період громадських та військових конфліктів, а також міжнародного тероризму актуальним питанням постає забезпечити на належному рівні сектор безпеки та оборони України.

Будь-яка протиправна діяльність по відношенню до нашої держави обумовлює, перш за все, необхідність створити систему професійних, гарно підготовлених кадрів, що мають відповідати європейським стандартам та забезпечувати ефективну майстерність та компетентність.

Наразі існує нагальна потреба реформувати самий такий сектор як безпека і оборона, адже на нього покладаються основоположні завдання, що сприяють українському державотворенню. Такими завданнями є відновлення територіальної цілісності, захист прав і свобод громадян у період збройної агресії, а також зміцнення конституційного ладу тощо.

Варто відмітити, що дана тема не є новою, а тому до неї неодноразово звертались вітчизняні вчені, такі як В. К. Андрушко, О. В. Банчук-Петросова, А. В. Биков, П. М. Бирюков та І. О. Смородінська, Д. О. Горбач, М. В. Гребенюк, В. Л. Костюк тощо. Попри таку кількість правників, дана тема не була досліджена повно, адже були розглянуті лише окремі питання.

Почнемо з того, що важливим кроком щодо реформування сектору безпеки і оборони є затвердження Указом Президента Стратегії національної безпеки України, цілями якої є :

- мінімізація загроз державному суверенітету та створення умов для відновлення територіальної цілісності України у межах міжнародно-визнаного державного кордону України, гарантування мирного майбутнього України як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави;

- утвердження прав і свобод людини і громадянина, забезпечення нової якості економічного, соціального і гуманітарного розвитку, забезпечення інтеграції України до Європейського Союзу та формування умов для вступу в НАТО.

Досягнення визначених цілей потребує:

- зміцнення Української держави шляхом забезпечення поступального суспільно-політичного й соціально-економічного розвитку України;
- якісно нової державної політики, спрямованої на ефективний захист національних інтересів в економічній, соціальній, гуманітарній та інших сферах, комплексне реформування системи забезпечення національної безпеки та створення ефективного сектору безпеки і оборони України;
- нового зовнішньополітичного позиціонування України у світі в умовах нестабільності глобальної системи безпеки [1].

Розглядаючи дану тему, можна помітити, що майже в усіх країнах світу, мають місце формування, на яких покладено завдання підтримувати правопорядок та мир, такі формування залучаються до функцій пов'язаних з правоохоронною системою. Проте система підготовки таких формувань значно різниться, що залежить від національних особливостей формування підготовки кадрів кожної країни.

Провідні країни світу мають значний досвід щодо удосконалення системи підготовки кадрів, що охоплюються сектором безпеки і оборони. Варто наголосити на тому, що національні системи таких країн мають свої особливості та пріоритети, що забезпечують ураховувати останнім потреби внутрішньої та зовнішньої безпеки.

Баррі Бузан зазначає, що з розвитком нових технологій, поширенням світом таких небезпечних явищ, як міжнародний тероризм, кіберзлочинність тощо, дослідження й освітні програми у сфері безпеки «набувають більш широких, глибоких і складних підходів щодо того, як інтерпретувати будь-яку подію або проблему» [2, с. 255].

Як визначено в Концепції розвитку сектору безпеки і оборони України, основні зусилля мають бути зосереджені на поетапному та узгодженому нарощуванні оперативних спроможностей сил безпеки і оборони та рівня їхньої готовності до невідкладного реагування на виклики й загрози національній безпеці України. Невід'ємною складовою цього є розбудова ефективної системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів для безпекових структур [3].

Беручи до уваги досвід провідних країн світу існує потреба створити нову раціональну структуру сектору безпеки та оборони України. Варто врахувати категорію офіцерського складу, а також переглянути обсяги держзамовлення для підготовки кадрів, для структур сектору безпеки у вищих навчальних закладах із специфічними умовами навчання, при цьому враховуючи економічні можливості держави.

Також варто зауважити на тому, що у провідних країнах світу великі зусилля спрямовані саме на процес відбору осіб, для подальшої роботи в спецпідрозділах. Саме для цього, як правило, витрачаються неабиякі сили. Проте в результаті такого відбору, можна бути впевненим у тому, що в спецпідрозділи не потраплять випадкові особи.

Незаперечним є той факт, що система підготовки майбутніх працівників спецпідрозділів має бути спрямована, перш за все, на те щоб особи міцно засвоювали саме той матеріал, який знадобиться в подальшому на практиці, тобто мають бути напрацьовані навички та вміння, які необхідні саме в практичній діяльності. Окрім цього, має бути чітко виражена спеціалізація, і що не мало важливо короткостроковість навчального процесу.

Слід також акцентувати увагу на тому, що необхідно приділити увагу вивченню іноземних мов, а також інших компонентів, задля того щоб особи мали змогу орієнтуватись в аспекті міжнародних відносин, і бути прикладом обізнаності. Ще одним не менш важливим компонентом у реформуванні структури сектору безпеки і оборони України є планове підвищення кваліфікації працюючих співробітників підрозділів.

Отже, підсумовуючи вищенаведене, можна дійти висновку, що умови навчання у вищих навчальних закладах із спеціальними умовами дещо відмінні від цілей модернізації

системи національної безпеки, а також у певній мірі суперечить деяким положенням чинного законодавства України.

У багатьох випадках навчальна програма, за якою здійснюється підготовка майбутніх кадрів не забезпечує належним чином знаннями, які необхідні для практичної діяльності, що як наслідок не забезпечує якісну підготовку для сектору безпеки і оборони.

Органам сил безпеки України варто звернути увагу на питання кадрового забезпечення щодо всіх етапів, таких як добір кадрів, навчання працівників, професійна підготовка а також перепідготовка.

Отже, можна сказати, що зарубіжний досвід провідних держав світу відіграє неабияке значення для підготовки працівників у сфері оборони і безпеки нашої держави.

Список бібліографічних посилань

1. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України»: указ Президента України від 26.05.2015 № 287/2015 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/287/2015> (дата звернення: 25.04.2018).

2. Buzan B., Hansen L. The evolution of international security studies. N. Y. : Cambridge University Press, 2009. 383 p.

3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року «Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України»: указ Президента України від 14.03.2016 № 92/2016 // Президент України : офіц. інтернет-представництво. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/922016-19832> (дата звернення: 25.04.2018).

Надійшла до редколегії 27.04.2018

УДК 351.74

О. А. ЧЕРНИШ,

курсант Прикарпатського факультету

Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник:

Ю. А. Ваньчик, кандидат юридичних наук,

викладач адміністративних та цивільно-правових дисциплін

Національної академії внутрішніх справ

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД СИСТЕМИ ВІДБОРУ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Поступовий перехід діяльності вітчизняних силових структур, в тому числі й Національної поліції України, до Європейських стандартів навчання, збройна агресія, що відбувається на сході нашої держави зумовлює перегляд змісту навчання працівників поліції, які виконують професійні обов'язки в зоні антитерористичної операції, зростання кількості протиправних діянь, які вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї та вибухівки, сучасних інформаційних технологій, на ґрунті расової нетерпимості, ксенофобії тощо. Потребує від усього особового складу Національної поліції володіння сучасними професійними знаннями та навичками щодо протидії злочинності, груповим порушенням публічної безпеки та порядку, виявлення та знешкодження організованих злочинних груп тощо. Безумовно, що в цьому контексті важливу роль має відігравати вивчення найкращого вітчизняного та закордонного досвіду підготовки фахівців. Спираючись на вищевикладене, у своїй роботі ми зупинимось на деяких особливостях підготовки поліцейських в умовах реформування системи МВС України. Питаннях, які, на нашу думку, мають підняти на новий рівень організацію освітнього процесу у вищих навчальних закладах зі специфічними умовами навчання, практичних підрозділах Національної поліції України та поліпшити загальний професійний рівень майбутніх фахівців правоохоронної сфери. Якщо ми